

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatvs De// Beneficiis// Amplissimvs,// Et Doctissimvs

Garcia, Nicolaus

Coloniae Allobrogvm, 1618

§. 9. de regula 7.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98538](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98538)

Mihi videtur in terminis huius [†] regulæ tunc dici transferri curiam, cum Papa vadit cum Cancellaria, & tribunalibus suis, seu cum Cancellaria, & alia tribunalia mutantur, sic n. accipiuntur ista verba, curia transferri, in communi modo loquendi, & concipiendi, & facit d. s. sane vers. eo tamen adiecto ibi, de curia transferenda, iuncto principio d. ver. licet contradicat Glof. hic dicens, quod curia dicatur, & capiatur hic pro loco, vbi est Papa, & non vbi est audientia Rotæ, & contradictarum, Tetenim quando Papa tantum alio vadit, non dicitur transferri curiam, sed Papam ire ad talem locum, sicut quando Clemens. VIII. adit Ferraram, & sic Beneficia illorū, qui Papam sequentes ultra duas dietas decederent, non essent reseruata, per istam regulam.

Et facit simile de curia Regia, [†] quæ non dicitur transferri, licet Rex alio vadat, vel alibi sit, si consilia, & tribunalia Regia non transferuntur, cum autem illa transferuntur, curia transferri dicitur, vt vidimus in translatione Regiæ curiæ ex Matrito in Vallisoleum.

Similiter etiam [†] ad effectum reseruationis, de qua in d. cap. presenti. de Beneficiis venietium ad curiam Romanam, seu recedentium vel decedentium intra duas dietas, videbatur curiam Romanam tantum intelligi pro loco vbi est audientia causarum, & literarum Apostolicarum, & non vbi est Papa. Sed contrarium declarauit Paulus III. constitutione sua 36. de qua infra, cui declarationi standum est ad titulum in causis de re iudica. [†] Ad effectum tamen reseruationis d. cap. 2. de Beneficiis vacantibus in curia, seu apud sedem, quod idem est in proposito, vt dixi supra, num. 69. plane comprehenduntur tam Beneficia vacantia, vbi est Cancellaria; & Audientia causarum, & literarum Apostolicarum, licet ibi non sit Papa, quia reuera ibi est curia, neque hoc negari potest ex dictis, quam vacantia in loco, vbi est Papa, licet ibi non sit Cancellaria, & Audientia dicta, nam reuera vacant apud Sedem Apostolicam, quia vbi est Papa, ibi est Sedes Apostol. glof. in d. Extrauag. execrabilis verb. Romanæ, & Decius d. num. 4. Toletus in sum. lib. 1. c. 25. glof. ex com. l. dubio, & Papa, & Sedes Apostolica non distinguuntur, sed idem sunt Bannes 22. quæst. 1. art. 10. dubio 2. 3. concl. maxime ad fin. & facit quod dicunt Naua. & Candelabrum supra per c. s. sane, Sedem Apostolicam esse vtrobiq. & vbi est curia, & vbi est Papa.

Et ita declarauit Paulus III. [†] dicta constitutione 36. nempe vnam, & eandem Romanam curiam existere, & cenferi in Vrbe, & vbi est Papa, etiam quoad Beneficia, quæ tam in dicta Vrbe, quam in Ciuitate, ad quam papa se contulisset, vel permansisset, & infra duas dietas à dicta Ciuitate, in qua pro tempore fuisset, vacarent &c.

§. 8. De regula. 6.

Reservatio Beneficiorum cubiculariorum, & cursorum.

SVM MARIA.

De regula sexta hic posita, qui sint videndi numero 397.
De quibus cubiculariis intelligatur hac regula nu. 398.
resoluitur videri hodie intelligendam de cubiculariis

officialibus, præter quos alij non dicuntur cubicularij, nec Camerarij etiam secreti.

Hæc regula non intelligitur de Camerarijs secretis, sed illi Camerarij, qui recipiunt partem, & victum tanquam familiares, & continui commensales Papæ, comprehenduntur regula tertia n. 399.

Item reseruauit generaliter idem D. N. Papa dispositioni suæ omnia Beneficia cubiculariorum, & cursorum suorum.

De hac reg. videantur [†] Glossator, Soto, Rebuf. & 397, Mandos.

Circa quam est dubium [†] difficile, de quibus cubiculariis intelligatur, in quo multum se inuoluit Mandos. quæst. 1. & quicquid ipse dicat, videtur hodie intelligenda de cubiculariis officialibus, quorum Collegium erectum est per Leonem X. vt in eius constitutione 14. in Bullario, postquam ex d. constitutione. s. & ne Apostolorum. alij præter illos non dicuntur cubicularij, nec camerarij etiam secreti, vt per Rotam in Seguntina Archidiaconatus, & Canonatus supra adducta num. 332. quæ est videnda in proposito, quamuis illa decisio videtur velle, quod hæc reg. intelligatur etiam de Camerariis secretis, & sequatur Gonzalez glof. 52. à nu. 91 qui etiam videtur, velle quod de illis solum intelligatur, quod mihi non placet, sed illi Camerarij, qui recipiunt partem, & victum tanquam familiares, & continui commensales Papæ, comprehenduntur regula tertia tantum.

§. 9. De regula 7.

Reservatio Beneficiorum Ecclesiarum S. Ioannis Lateranen. & S. Petri, ac B. Maria maioris de Vrbe, & Beneficiorum titularum Cardinalium à curia absentium.

SVM MARIA.

De regula septima hic posita, qui sint videndi numero 400.

An regula ista sit superflua, vel necessaria respectu Beneficiorum Ecclesiarum Urbis n. 401.

De quibus Epis copatibus intelligatur reservatio hic facta de Beneficijs spectantibus ad provisionem Cardinalium à Rom. curia absentium ratione suorum Epis copatum à n. 402. resoluitur intelligendam de Epis copatibus annexis Cardinalibus.

Cardinales obtinentes alios Episcopatus, qui in eis resident solent habere indultum à Papa, vt omnibus gratiis, prærogatiuis, fauoribus &c. concessis Cardinalibus presentibus in curia, gaudeant. numero 406.

Decretum irritans in fine huius regula posuit, refertur non solum ad omnia contenta in ista regula, sed etiam ad omnes regulas præcedentes, numero 407. & sic cessat quod ait Simoneta &c. numero 408.

Reservatio sine decreto operatur, & ligat manus Ordinarij ita quod eius collatio non valeat, numero 409.

Reservatio cum decreto afficit ante notificationem, no

Veroreferuatio sine decreto. n. 410.

Referuatio cum decreto inficit non solum titulum, sed etiam possessionem, & omnia, quae sequuntur, referuatio vero sine decreto, solum videtur annullare collationem, nec videtur omnino titulum discolorare, nec possessionem inficere n. 411.

De v. & effectibus decreti irritantis remissive, n. 412.

An decretum referuationis impediat restitutionem in spolio, & manutentionem remissive pluribus citatis, n. 413.

Resolutio Rota, quod quando resolutio est iustificata, vel in corpore iuris clausa, aut super certo corpore Beneficii, decretum inficit titulum, & possessionem, alias secus, n. 414. & sequentibus, ubi adducuntur variae resolutiones Rota.

Convinci videtur quendam decisio Putei, n. 419. & decisio Herden. Canonici, n. 420. & seq. & alia Antiochiana Parochialis non videtur omnino recte procedere, n. 422.

Decretum irritans positum in decreto de dimittendo, non respicit hanc partem, si ille non dimiserit infra duos menses, sed referuationem Beneficii in euentum, non dimissionis, n. 423. & seq. ubi ponitur resolutio Rota, & alia resolutio, n. 425.

In rigore, secluso stilo Rota, videbatur exceptionem referuationis etiam non inclusa in corpore iuris, nec super certo corpore, Beneficii impedire restitutionem in spolio etiam si non esset probata, nec probaretur in continenti, num. 426. nam decretum irritans inficit titulum, & possessionem, & omnes iuris effectus illius tollit, num. 427. & afficit omnia quae sequuntur, num. 428. & est penetrabilius omni gladio ancipiti, & numero 429.

Ad effectum manutentionis, non obest decretum irritans etiam super certo corpore Beneficii, aut in corpore iuris clausum, nisi sit iustificatum, aut in continenti iustificetur, num. 430. & seq. ubi ponuntur resolutiones Rota.

Licet institutio, & admissio praesentati a personis Ecclesiasticis sine examine, sit nulla ex decreto Concilii, tamen in illo non est decretum irritans Bulla Pij III.

Et c. n. 434.

Ad effectum impediendi manutentionem, tunc dicitur probata reservatio, & decretum iustificatum, cum constet de ipsa reservatione, & possessor dicit, se promissum ab Ordinario, nec alium titulum allegat, alias secus, numero 435. & seq. ubi ponitur resolutio Rota.

An decretum irritans positum in literis de Beneficio vacante in mense ordinario inficiat possessionem promissam postmodum ab Ordinario, resolvitur contra Gonzalez, quod sic num. 437.

Item referuauit dispositioni suae generaliter quacunque Canonici, & Praebendas, ac Dignitates, personatus, & officia in S. Ioannis Lateranen. & Principis Apostolorum, ac B. Mariae maioris de Vrbe, Ecclesius, nec non ad collationem, provisionem, & praesentationem, seu quamvis aliam dispositionem S. R. E. Cardinalium a Romana Curia absentium ratione suorum Episcopatum, Cardinalatus, ac ipsorum Cardinalium titulorum, & diaconatuum spectantia quamdiu absentia sua durauerit, Canonici, & Praebendas Dignitates, personatus, administrationes, & officia, ceteraque Beneficia Ecclesiarum cum cura, vel sine cura vacantia, & in antea vacatura, tam in eadem Vrbe, quam in Ecclesiis, Cimitariis, & Dioecibus dictorum Episcopatum consistentia ac decreuit irritum, &c.

De hac etiam regula videantur Glossator, Soto 406 Rebus. & Mandos. in ea, & an regula ista sit superflua vel necessaria respectu Beneficiorum Ecclesiarum Vrbe, cum Papa sit Episcopus Roma. vltra Gloss. hic videndus est Sarnen, in reg. de trienniali. q. 31. vers. sed antequam, & Mandos. hic q. 1. & nouissime Gonzalez glos. 13. a. n. 21.

Et circa secundam partem huius regulae dubitari potest, de quibus Episcopatibus intelligatur referuatio, quae hic fit de Beneficiis spectantibus ad provisionem Cardinalium a Romana curia absentium ratione suorum Episcopatum, an scilicet de Episcopatibus annexis Cardinalibus, qui sunt sex Hostien. Portuen. Subiuen. Albanen. Penestrien. & Tusculan. qui sunt prope Urbem, an vero etiam de aliis Episcopatibus, quos Cardinales obtinent, vt Toletan. Hispanen. Mediolanen. &c. Et Rebus. hic videtur sentire intelligi de omnibus ibi, secus secundum Franciae Dioeceses, &c.

At Glossator, Soto, & Mandos. quae 3. videntur sentire, intelligi tamen de Episcopatibus annexis Cardinalibus, & hoc videtur vero similis, & pro hac intelligentia facit illud verb. Cardinalatus, positum post verbum, Episcopatum, quod in aliquibus reg. v. in reg. Innocentij. VIII. quas ponit Gloss. & Julij III. quas ponit Mandos. & Pij VIII. ponitur sine coma, & sic verbum illud Cardinalatus, ponitur ad restringendum verbum Episcopatum, vt intelligatur de Episcopatibus Cardinalatus; hanc sententiam maxime confirmat decretum S. Concilij Trident. sess. 23. de refor. c. 1. ibi etiam si S. R. Ecclesiae Cardinales sint, ubi declarat S. Concilium Episcopos, etiam si sint Cardinales, obligari ad personalem residentiam in suis Ecclesiis, vel Dioecibus. Et ita post haec tenet Gonzalez glos. 14. a. n. 142.

Sed quicquid esset de hoc, Cardinales obtinentes alios Episcopatus, seu Archiepiscopatus, Toletan. Hispanen. &c. qui in suis Episcopatibus resident, solent habere indultum a Papa, vt omnibus gratias, praerogatiuis, fauoribus &c. concessis Cardinalibus praesentibus in curia, gaudeant, ac si praesentes, &c. & vide infra dict. n. 637. & seq.

Tandem aduerte circa decretum, irritans in fine huius regulae positum, ibi ac decreuit irritum &c. referri non solum ad omnia contenta in ista regula, sed etiam ad omnes regulas praecedentes, Cassad. decis. 1. de resitut. spolio, in fin. Puteus decis. 108. nu. 2. & 19. sub. num. 1. lib. 3. Mandos. hic quae 4. & in proemio regul. quae 2. & post haec Gonzalez ad reg. de mensib. glos. 1. num. 10. & seq. qui tamen num. 12. male ait, quod Ecclesiae illius regul. capiunt etiam regul. praecedentes.

Et sic cessat quod ait Simoneta, quae 40. nu. 14. quod multae sunt reservationes inductae ex regulis, in quibus nullum est decretum, & an referuatio sine decreto operetur, dic, quod sic, & ligat manus Ordinarii, ita quod collatio per eum facta non valebit, Cosmas pragmatica sancti. tit. de elect. capit. licet. §. 1. verb. impediri. Simoneta de reservatione, quae 18. & ibi paulus Granutius Mandos. reg. 9. quae 10. quarta.

Est tamen differentia, & quod referuatio cum decreto afficit ante notificationem, non vero referuatio sine decreto. Cassad. decis. 1. num. 3. de rerum permutatione. Granutius d. quae 18. & quae 10. littera B. Lancellot. de amentatis 2. part. capit. 12. limitatione 3. num. 27.

Et etiam alia differentia, & quod referuatio cum decre-

decreto in ficit, non solum titulum, sed etiam possessionem, & omnia, quae sequuntur, ut infra dicitur n. 427. & hoc propter praequantiam, amplitudinem, & generalitatem verborum decreti, nempe decernimus irritum, & inane quicquid fecus &c. reservatio vero sine decreto solum videtur annullare collationem contra factam, nec tamen videtur omnino titulum discolorare, & possessionem inficere, & ita videtur sentire Simoneta d. g. 40. n. & vide infra cap. 5. num. 32.

Et de vi, virtute, potentia & effectibus decreti irritantis vide Mandof. hic d. g. 4. Probum ad Monach. in c. tibi, quae de rescript. in 6. & Ant. Gabr. de clausul. conclus. 3.

Et an decretum reservationis tamen impediatur restitutionem in spolio, & mantentionem, videndi sunt Aeneas de Falcon. de reservat. quest. 4. effectu 11. Simoneta quest. 40. Sarnent. de annalib. quest. 23. Lopus allegat. 23. num. 1. & ibi Mandof. lit. D. & alleg. 51. num. 9. & ibi Mandof. lit. u. & latius idem Mandof. regul. 1. Cancell. q. 3. & cons. 28. a. num. 13. Ant. Gabr. de restitut. spoliator. conclus. 5. n. 34. Pontanus de spolio. lib. 3. num. 23. & 68. Menoch. de recuperan. remedia. 1. quest. 21. & remedia. 15. q. 35. Hoieda de incompatibilib. Beneficior. ca. 10. numer. 8. Lancel. de attentat. 3. parte cap. 24. q. 9. Mascari. de probationib. conclus. 1267. num. 11. & conclus. 1334. n. 4. Marches de commissio. 2. parte c. 3. de commiss. restit. in integrum. a. numer. 47. Ant. Augus. in epitome decis. 11. de impedimento restit. Rota decis. 3. de restitutione spoliator. in notis c. 2. & 11. eodem tit. in antiquis, & 10. de causa posses. Cassad. decis. 1. c. 2. de restitut. spoliator. & 1. de causa posses. Achill. 8. & 13. de restitut. spoliator. Putcus 50. lib. 13. lib. 2. & 180. 190. 191. & 197. lib. 3. Caputaquien. decis. 325. parte 1. & 307. & 345. v. tertia Mohed. decimoquinto de causa posses. & tertia par. diversorum lib. 1. decisione 75. & lib. secundo decis. 56. & 122. & lib. tertio decis. 61.

In quo quidem tamen Rota tenet, quod quando reservatio est iustificata, vel in corpore iuris clausa, aut super certo corpore Beneficii, decretum inficit titulum, & possessionem, alias fecus, & ita communiter observatur in Rota teste Gambaro de officio legationis lib. quarto num. 130. & fuit resolutum in vna Region. Canoniciatus coram D. Pamphilio decimo septimo Nouembris 1595. in qua fuit dictum. tamen Quod legatus non habet facultatem conferendi Beneficia existentia extra suam Provinciam, ad caput primum de officio Legati in sexto: tamen sic eius provisio non praestat titulum coloratum, nisi constet esse intra limites sua legationis nec etiam potest conferre Beneficia reservata, seu vacantia in mense reservata, Gambarus de officio legati lib. tertio num. 116. capite licet. de praebend. in sexto, & consequenter stante reservatione, collatio eius est nulla, & possessio illius vigore capta non est restituibilis, praesertim concurrente decreto irritante, quod inficit, & discolorat titulum, ut tenuit Rota 23. Iun. 1593. coram D. Blancheto. Et procedit tamen etiam quod decretum

non sit positum in reservatione clausa in corpore iuris, vel alias super certo corpore Beneficii, quia dummodo reservatio sit notoria, & iustificata, valet eadem ratio, Putcus decisione 190. & cent. sima nonagesima septima libro tertio. Simoneta quaestione quadragesima & fuit in reservatione mensis resolutum in Crotonen. Decanatus 20. Maii, 1587. coram D. Orano, prout est iustificata in casu, de quo agitur, cum mensis Augusti semper reservatus respectu Canoniciatus Ecclesiae Region. non obstante alternativa, quae cum sit restricta ad Beneficia ad liberam dispositionem Episcopi

tantum pertinentia, non capit dictos Canoniciatus, quorum collatio, vel ad solum Capitulum, ut fuit dictum in alia Regione, vel de iure communi simul ad Episcopum, & Capitulum pertinet iuxta opinionem, quam Rota servat, ut saepius fuit resolutum. Idem fuit resolutum in vna Nucerna Beneficii coram D. Seraphino 17. Iunij, 1596. & est decisio Guidoboni 106. de qua infra. 11. par. c. 6. n. 32.

Et in vna Bobien. tamen Canoniciatus 27. Febr. & 13. Aprilis Martii 1595. coram D. Gipsio fuit resolutum. Mandatum de mantentione dandum esse provisio Apostolico, etiam si cepit possessionem posteriorem alio provisio ab Ordinario existente in possessione, quando Beneficium vacavit in mensibus reservatis, etiam si sit mensis alternativa, si non constat de acceptatione illius, &c. Crescen. dec. 1. de causa poss. Casar de Grassis dec. 35. seu 7. de causa poss. num. 9. & fuit etiam resolutum coram Sanctissimo in vna Pamphilonen. Parochialis vigesimo primo. Octob. 1575. &c.

Quae resolutio intelligitur tamen iustificata reservatione iuxta dicta, nempe quando est probata, aut in continenti probatur reservatio, tunc enim inponitur mantentionem & restitutionem in spolio iuxta decis. Putei 190. & 197. lib. 3. & Seguntinam Beneficiorum supra adductam num. 24. 9. & in causa Auerlaui Beneficiorum 24. Nouembris. 1557. in qua fuit resolutum, quod in casu, quod constat de Prothonotariatu defuncti, reservatio ista obstat spoliato in spolio, non tamen esset admittendus reus ad probandum, aliqui tamen dicebant quod deberet admitti, si vellet probare in continenti, ut in decisionibus Oradini manuscriptis, quae decisio est coram D. Quiroga, & alias in ea dicitur, quod praesupposito, quod in actis constet Beneficium vacasse per obitum Prothonotarii, licet non de numero participum, sed ex prae legio, deneganda est restitutio in spolio iuxta dec. 1. de restitut. spoli. in antiquis, si nihil opponitur in actis, quod eideret, & obumbraret Prothonotariatu n. Rom. cons. 499. num. 4. Sarnent. de annalib. quest. 51. Cassad. decis. 1. de restitut. spoliator. Bero. quest. 80. docent Mascari. dict. conclus. 1276. numero 12. & seq. & Anal. Germon. de indulg. Cardin. J. volumus a. n. 27 qui ait, quod possessio capta vigore provisionis factae ab Ordinario in mense reservat, est vitiosa, & inrestituibilis, semel in continenti probata vacatione in mense reservato dec. Orani. 25. & 168. in manuscriptis, & quod si vacat in Aug. spoliato incumbit onus probandi acceptatam esse alternativam, non ei, qui est in possessione, Oranus supra, &c. & Marches. supra numero 49. & post haec Gonzalez glos. 31. ex numero 7. qui etiam ait reservationem impedire integram reuocationem, & purgationem attentatarum, nam possessio attentata non est restituenda spoliato, de cuius non iure apparet per reservationem, sed tunc est sequestranda d. possessio Simon. dict. quest. 46. numero 12. & 13. Lancel. capitulo 24. quest. 9. & omnia praedicta intelligenda esse arbitratur, quando reservatio clare, & concludenter probatur, alias fecus, nam tunc spoliatus, & attentata passus, deberet ante omnia restitui, & in sua possessione defendi, quia paria sunt, non probare, & minus bene, ac obscure probare iuxta dicta infra 6. par. ap. q. n. 24. &c. idem Gonzalez glos. vltima. a. n. 29.

Est etiam decisio tamen Rotae in vna Beneventana Beneficiorum 14. Decem. 1600. coram D. Coccino, quae sic ait. Quamvis constaret de anteriori possessione provisionis ab Abbate, nihilominus, cum ille sit ex inferioribus Collatoribus, quibus non conceditur alternativa, &

ideo mensis Aprilis, quo contigit vacatio, sit reservatus, possessioni dictorum prouisorum, obliaret decretum irritans positum in regula referuatoria octo mensium, quod inficit titulum, & possessionem iuxta decis. tertiā de restitut. spoliat. in nouis, & 2. eodem titul. in antiquis Cassad. decis. 1. eodem titul. Mohed. decis. decima quinta de causa possessi. Rota coram bona memoria Bubalo in causa Senen. Canoniciatus 13. Martij 1588. nec refert, quod decretum non sit positum in reservatione in corpore iuris clausa, vel alius super certo corpore Beneficii, quia eadem militat ratio, ubi reservatio est notoria, & iustificata, Puteus decis. 190. numero 5. lib. 3. Simo- neta de referuat. quæstion. 40. & fuit resolutum in vna Cratonien. Decanatus 20. Martij 1587. coram bona memoria Bubalo, & in alia Regien. Canoniciatus 17. Nouemb. 1595. coram D. Pamphilio, unde fuit conclusum Ioann. Iacobo dandum esse mandatum de manutenendo, quia de eius possessione constat, quæ licet sit instrumentalis, tamen cum possessioni prouisorum ab Abbate resistat decretum irritans, & per consequens illa possessio sit infecta, & nullius momenti habetur pro vacua, dicta possessio instrumentalis est manutenibilis, Cassad. decis. 20. de Præben. Puteus decis. 360. numero 80. libro 1. Verallius decis. 334. numero 6. lib. 2. Fafol. dub. 41. & fuit pluries alias resolutum, & venit manutenendus in omnibus bonis dictorum Beneficiorum, quia per adproprium possessionis Capella acquiritur etiam possessio bonorum, Anchar. in regul. Beneficium colum. vltima ante num. duodecimum, vers. & ideo ego dico de reg. iuris in 6. Couar. libro 3. cap. 16. numero 13. quibus accedit, quod Ioannes Iacobus fuit in missus in possessionem ab executore suarum literarum, qui iudex rite, & recte procedendo, etiam quod possessio dictorum prouisorum esset alicuius considerationis, potuit illos sua possessione priuare, Angel. in l. clam possidere. §. qui ad nudinas, numero secundo, ubi Alex. Socin. Iaf. & alij ff. de acquirenda possessi. Ferret. consil. 18. numero 10. Mohed. dec. 4. numero 4. & 5. de restitut. spoliat. & tenuit Rota in causa Pintien. & Adrien. Beneficiorum 4. Iulij 1584. & in causa Hipporegiæ. Capella 3. Martij 1578. coram Cantuicio & alias sepius.

419 Vnde conuinci videtur decisio t. Putei 372. lib. 2. ubi fuit resolutum, neutri esse dandum mandatum de manutenendo, nec Nicolao priori possessori, quia propter decretum appositum in regressu Ioan. Dominici eius possessio erat aliena, & vitiosa, nec Io. Dom. secundo capienti possessionem, quoniam stante alio priori possessore, non habebat possessionem, &c.

420 Et etiam decisio Rotæ in causa t. Illerden. Canoniciatus 7. Maij 1593. coram D. Pamphilio, in qua fuit resolutum, quod possessio eius qui renunt post duos menses Portionem, quam is dimittere tenebatur, est vitiosa, & non manutenibilis stante decreto de dimittendo in prouisione Canoniciatus, quod positum super certo corpore Beneficii inficit nedum titulum, sed etiam possessionem. Chisanen. decis. 46. cum aliis supras. possessio vero illius, qui præcedente dicta possessione accepit eam, cum sit mere instrumentalis, non prodest, nec est manutenibilis, l. peregre §. quibus. l. quamuis. §. conductor, & ibi Barr. de acquir. possi. & sape resolutum, &c. t. Si enim in casu istarum decisionum prior possessio non erat considerabilis, & manutenibilis propter decretum irritans, habetur pro vacua, & secunda erat manutenibilis iuxta dicta.

422 Vnde etiam t. non videtur omnino recte, & consequenter præcedere decisio in vna Anconitana Parochialis 6. Iun. 1561. coram D. Rubeis in qua, vacante Parochiali in mense Nouemb. reservato vicelegatus

Papa de illa prouidit Desiderio, qui possessionem accepit, & deinde Papa illam contulit Io. & concessit ei Breue, ad capiendam possessionem absque vizio spoli, cum decreto, quod quacumque prouisiones, &c. De dicta Parochiali, ad colorandum titulum nemini suffragari possint vigore dicti Breuis facit etiam capta possessio per Ioannem, sed quia pro parte Desiderij prætendebatur huiusmodi possessionem esse instrumentalem, & non priuasse eum sua anteriori, ideo petebatur mandatum de manutenendo per Desiderium, & etiam per Ioannem, & dato dubio fuit conclusum, quod si Desiderius non docet de perceptis fructibus, & de continuata possessione post possessionem captam per Ioannem, non est dandum mandatum de manutenendo Desiderio, quia ei obstat decretum, ex quo totaliter inficitur sua possessio, Sarnen. de annuali quæstion. 17. & 19. Egid. decis. 342. & 536. & sic intrat possessio instrumentalis Ioannis, ac si possessio Beneficii tunc esset vacans. Vnde ei est dandum mandatum, quod si Desiderius persistit in detentione fructuum, tunc non est dandum mandatum, sed potius restitutio in spolio, ex quo probat primum extremum ex instrumento sua possessionis quod sufficit, nec obstat possessio anterior Desiderij, quia illa non est considerabilis, cum sit infecta ex decreto, ut est dictum, Rota decisio. secunda de restitutione spoliat. in antiquis, hæc inquam decisio non videtur omnino recte, & consequenter procedere, si enim Ioannes non se habuit pro spoliato, ut videtur non se habuisse, cum petat manu teneri, parum refert, quod Desiderius continuauerit suam possessionem, quia id est urbatio &c.

Præterea circa decisionem t. Illerden. aduertendum est, quod decretum irritans positum in decreto de dimittendo, non respicit hanc partē, si ille non dimiserit infra duos menses, sed reservationem Beneficii in euentum non dimissionis ita, ut de eo quod Papa vult vacare, eo ipso per Sedem Apostolicam duntaxat, disponi possit, alias irritum, &c. ut alias in simili fuit consideratum in vna Taurien. præposituræ decis. 632. lib. 3. par. 3. diuersorum. Et in terminis huius decreti in vna Cordubæ. Capellanæ in qua 24. Maij, & 18. Iunij 1596. coram D. t. meo Corduba fuit resolutum Petrum esse manutenendum in sua possessione Capellanæ, non obstante decreto de dimittendo infra duos menses, & irritum. appositum in sua prouisione de altera Capellania eiusdem Ecclesiæ, & quod per spatium vnde cum annorum, nec literas expeditur, nec fecit aliquam diligentiam super secunda, & sic eius negligentia in assequendo demonstratur, nam fuit responsum, decretum irritans stare consecutine ad decretum de dimittendo, quod, an intret in hoc casu, adhuc iudicatum non est, unde merito pendente litæra, qui possidet, manutenendus est, & cum dictum decretum veniat accessorie ad decretum de dimittendo, non potest habere locum, licet sit super certo corpore Beneficii ad decisionem Illerden. Can. coram Pamphilio, nisi prius constiterit factum fuisse locum decreto de dimittendo, & fieri potuit, ut Petrus non fuerit profectus suam impetrationem, nec literas expeditur, quia animaduertit se non fouere bonum ius &c. præterea fuit responsum dicti die. decima octaua Iunij dictum decretum irritans concernere solum reservationem huius Capellanæ in euentum non dimissionis, ita, ut alius quam Sedes Apostolica, de ea disponere non possit, irritum, &c. ut in simili dicitur de decreto posito in Extraneante exetabilis. §. Porro de Præben. ubi adest simile decretum. Puteus decisione 99. libro primo, numero decimotertio, & sic non operari contra non dimittentem, sed contra prouisum ab alio, quam a Papa in euentum non dimis-

dimissionis, ut fuit dictum de istis verbis in causa Romana Canonici Sancti Nicolai decimasextima Decembris 1574. coram Sanctissimo, Rota dicta, decisione 632. libro tertio parte tertia, &c.

415 In qua etiam causa f. 28. Octobr. 1596. & 24. Ianuarij 1597. coram eodem D. meo Corduba fuit resolutum, regulam de trienali suffragari Petro, nec obstat, quod regula excipiat casus vacationis in curia ob reservatione in ca. secundo de Præb. in sexto, quamvis enim Beneficia iuxta decretum vacantia in curia vacent ubi est provisio facienda, quia Beneficia, quorum dispositio ad Papam spectat, dicuntur vacare in curia, non tamen apud Sedem, qui est casus exceptus in dict. regula; secundo stante trienali, non fuisse factum locum decreto, & consequenter de nulla constabat vacatione, &c. & contra decisionem illam tenet Gonzal. gloss. ult. num. 68. cum Putco, & decis. Rom.

416 Imo in rigore secluso tñsilo Rotæ, videbatur exceptionem reservationis etiam non clausæ in corpore iuris, nec super certo corpore Beneficij impedire restitutionem in spolio, etiamsi non esset probata, nec probaretur in continenti, dummodo infra tēpus competens & terminum convenientem id fieret, quia hæc exceptio directo respicit possessionem & per eam negatur in effectu saltem spoliatum, & titulus coloratus. Abb. in cap. literis de restitutione spoliati, num. 27. & recte Nauar. in ca. accepta, eodem tit. oppos. 10. solutione nu. 40. maxime quando oppositum est de reservatione, antequam sit probatum spoliatum, & antequam causa super spolio sit instructa, Mandos. d. q. 3. n. 5.

417 Nam decretum irritans tñsificat, & annullat titulum, & possessionem, & omnes iuris effectus illius tollit, Cass. super reg. dec. 7. n. 3. Simoneta d. q. 40. n. 1. & 2. Sarn. de trienali q. 49. Reb. in praxi tit. de reservatione n. 40. Crescen. dec. 4. de privileg. Lancellot. de attentatis 3. par. c. 3. n. 92. & Rota decisio. 189. n. 4. par. 2. diversorum.

418 Et afficit omnia, quæ tñsequuntur, ita ut nec effectum, nec iuris fomentum habeant, capite si eo tempore de elect. in 6. & ibi notat Cassad. decis. 1. numer. 7. de restitu. spoliato. Sarnenius ibi & de annali q. 23. & de gratis expectat. n. 19. Alex. Strati. in Extr. anag. ambu. de rebus Ecclesie n. 67. Rota dec. 24. n. 5. & dec. 159. n. 2. p. 2. diversorum.

419 Et ut dicit Guil. de Monte Laud. in clem. si Romanus de Præb. super verbis cum cura relatus ad Sarn. d. q. 23. & Nau. de spoliis. §. 14. n. 12. decretum irritans est penetrabilis omni gladio ancipiti, omnia interiora & occultissima afficiens, & astringens, nam est tam malignantis nature, quod quicquid inuenit, destruit, & in oppositum ducit, quod etiam ait Alex. Straticus d. n. 67. & tradit prædicta Gonzalez gloss. ult. a. n. 12. & sic tollit remedia possessoria Gul. Bene. in repetit. c. Regnatus. verb. si absque libertis. 2. de fideicommiss. substituto. a. n. 38. & questione de Episcopatu, n. 31.

420 Ad effectum vero manutentionis, tñ non obest decretum irritans etiam super certo corpore Beneficij, aut in corpore iuris clausum, nisi sit iustificatum, aut incontinenti iustificetur, interim enim non est quis privandus, & amouendus à sua possessione.

421 Et sic in vna Cosentina tñ Capellæ, 16. Oct. 1601. fuit resolutum, quod decretum irritans positum in gratia adversarij, non impedit manutentionem, quia ad istum effectum requiritur, quod gratia sit iustificata, si enim non est iustificata, decretum quod est accessorium, non operatur aliquem effectum, & ideo quia potest ef-

se, quod gratia non iustificetur, possessor interim non est privandus sua possessione, ut fuit resolutum in Valentina iuris patronatus vigesima Aprilis 1582. coram D. Seraphino, &c.

Et alias tñ in vna Oriolen. decimarum 19. Jun. 1592. coram D. Gipsio voluerunt Domini, Capitulum, & litis consortes esse manutenendos in quasi possessione exigendi decimam, &c. non obstante privilegio exemptionis Fratrum, S. Dominici, à solutione decimarum, quia respicit petitoriam, & est dubium, an intret in casu isto stantibus resolutionibus iam factis, propterea non potest impedire dictum mandatum. Cou. var. l. c. 16. n. 10. & fuit resolutum coram eod. in alia Carthaginen. decimarum, nec obstat decretum irritans, & clausulam sublatam, quia sunt necessaria, & solum operantur quando privilegium intrat, Gemin. in c. presenti. in princ. vers. nota quod eo ipso, & ibi Frac. 3. notab. de officio Legati in 6. Fabri. de clausulis conclusionem 3. n. octuagesimo secundo &c.

Et in vna Calagurritana tñ Beneficij de Navarrete 7. Feb. 1586. coram D. Blancheto fuit resolutum, quod mandatum de manutenendo decretum in favorem Dionysij non erat revocandum, quia est probata eius possessio, & quæ obiciebantur respiciebant petitoriam, nisi pro parte Beneficiorum probetur, quod non fuerit examinatus ab Ordinario, tunc enim propter decretum irritans Concilij Tridentini, possessio non esset manutenenda, quod donec per Beneficiarios verificetur, non est amovendus à possessione, &c.

Circa quam tamen resolutionem tñ aduertendum est, quod licet institutio, & admissio præsentati, seu electi, à personis Eccles. sine examine, sit nulla ex decreto d. Concilij sessione septima de reformatione cap. decimo tertio. ex quo cum examen præcedere debeat, datur consequenter ordo, qui inducit formam, ut in alia Calagurritana Beneficij de Archua infra adducta 9. parte c. 3. n. 11. vbi dicitur, tamen in illo decreto, non est decretum irritans quod inficiat titulum, & possessionem iuxta supradicta 11. n. 411. nisi dicas, quod cum ex tenore d. c. inducatur nullitas propter formam datam, intrat decretum irritans Bullæ Pij IV. super confirmatione Concilij iuxta dec. Rotæ in causa Romana vineæ 5. Maij 1589. coram D. Orano, de qua d. capite tertio 9. parte n. 12. vbi vide, & ita potest d. resolutio saluari.

Tandem aduertendum est, tñ quod ad effectum impediendum manutentionem, tunc dicitur probata reservatio, & decretum iustificatum, cum constet de ipsa reservatione, & possessor dicit se prouisum ab Ordinario, nec aliud titulum allegat, alias secus, quia in Beneficialibus datur multiplicatio titulorum, ut in vna Reginen. Beneficij 16. Feb. 1596. coram D. Lita, tñ in qua fuit resolutum. Dandum esse mandatum de manutenendo prouiso ab Ordinario existenti in possessione Beneficij, ut constat ex instrumēto. adepta possessionis, non obstante reservatione opposita, & decreto irritans, contentum in regulis, quia non constat de reservatione, & ea probata, non releuat, cum in Beneficialibus detur multiplicatio titulorum, & possibile sit ultra prouisionem Ordinarij habere aliam Papam, quam ad effectum, de quo agitur, non eo, itur exhibere nec iustificare, Rota diversorum dec. 595. n. 8. parte 1. & fuit alias resolutum in vna firmiana Beneficij 19. Martij 1593. coram D. Blancheto, nec obstat possessio adversarij, quia est nulla, & attemptata, ut capta, non reproduco monitorio, nec seruata forma Brevis. Lancellot. de attentatis. c. quarto num. 49. ultra quod vi mere instrumentalis, & capta alio existente in possessione, non est considerabilis, &c.

Addit etiam posthac singulariter † Gonzalez d. gloss. vlt. i. in a. num. quadragesimo quinto quod decretum irritans a. positum in literis prouisionis factæ per Papam iure præuentionis de Beneficio vacante in mense ordinario, non inficit possessionem prouisi postmodum ab Ordinario, Castad. dei. 2. n. 7. de restituit. possidat. Puteus dei. 37. lib. 2. & quod fuit decum in vna Ro mana Canonica 7. Decembr. 1584. coram Sanctissimo Clemente VIII. & nouissime in Hispanen. Beneficij de Villanueva de mense Ian. 1604. coram D. Iusto Ac quod Puteus d. decisi. 27. dicit Castad. laborasse i. querenda ratione, quare decretum irritans minus inficiat possessionem in vacante, quā in vacaturo, cum patens sit ratio, quia, si inficeret in iam vacanti, omnes secundæ gratiæ de vacante factæ per Papam essent uullæ. Et ipse Gonzalez etiam aliam rationem assignat, quia gratia de Beneficio vacanti in mense ordinario est magis nociua, & præiudicialis Ordinario collatori, ac prouiso ab illo ex his, quæ scripsit in §. quatuor proemio in principali. & hoc tetigit in glossa quinquagesima secunda numero sexagesimo primo. Quod quidem mihi non placet ex supra adductis, nec ratio Putei videtur bona. Tum quis facta semel per Papam prouisione valida de Beneficio vacante, non est inconueniens, quod secundæ prouisiones per eum factæ de tali Beneficio sint nullæ cum Beneficium iam sit prouisum, & primus habeat ius in illo, vel ad illud. Tum etiam quia decretum irritans positum in concessione, & gratia speciali, non ligat ipsum Papam, nisi dicatur etiam per nos, vt diximus supra a. n. 25. & tradit ipse Gonzalez d. gloss. vlt. q. 2. nu. 22. nec etiam ratio ipsius Gonzalez est bona, nam supposito, quod Papa præuenit Ordinarium, voluit illi præiudicare, & prouiso postmodum ab eo, & sic nihil mirum, si decretum irritans positum in prouisione Papæ illum afficiat, & illius possessionem inficiat. Et in d. decisione Hispanen. illud videtur obiter dictum, & incidenter consideratum, non principaliter decum, vt apparet ex ipso Gonzalez d. glo. vlt. n. 56. vbi meminit etiam de dicta decisione.

§. 10.

De regula mensum, & primò de iis, in quibus differt à regulis antiquis, &c.

SVMARIA.

Sper regula mensum hic posita nullus scribit, nam non solebat poni inter alias regulas, nisi posthac Gonzalez, n. 438.

Cum hec regula non soleret edi cum aliis, fuit alias in Rota resolutum, quod tunc non obstat interim prouiso ab Ordinario, n. 439.

Cum Sixtus V. fecisset separatim regulam mensum publicatam quarta May reservantem Beneficia à die publicationis vacatura, dubitatum est, an Canonici Gienen. qui vacauerunt dicta quarta May, comprehenderetur in reservatione? & Sixtus declarauit comprehendendi, n. 440. & consuluit Nan. & tenuit Rota n. 441. & caputur Gonzalez male carpens Nauarrum, numero 442.

Contingente ead. die vacatione Beneficij in mense reservato, & prouisione Ordinarij, nec non reservatione nostra regule cum aliis regulis factæ, censetur reservatio præcedere, etiamsi prouisus ab Ordinario anteriorem

possessionem haberet, quia tota dies comprehenditur in regula, & c. n. 443.

De origine, & principio regula mensum, & alternatiua remissive, & ordo seruatus in eius explicatione numero.

444.

Regula hac in aliquibus differt ab antiqua, numero 445.

A tempore Sixti fit usque ad conditionis beneplacitum, & sic durat toto tempore sui Pontificatus, nisi ab eo renouetur, cum antea soleret fieri usque ad quinquennium, & illo finito renouari, nu. 446. & ita tunc facta noua regula necessaria erat noua acceptatio alternatiue, nu. 447. & reprobatum sententia Gonzalez, numero 448.

A tempore Sixti V. addita sunt illa verba, ac consuetudines etiam immemorales optadi, &c. 449. n. quæ videntur superflue addita, nam in Beneficiis reservationis non cadit optio, numero 450. quamuis per mandatum de prouidendo, & reservationem de Beneficiis vacaturis pro aliquo non tollatur optio, quæ tamen tollitur per clausulas generales in eis contentas, numero 451.

Non est superflua derogatio addita, nam stante consuetudine saltem immemorali, aut indulto Apostolico optandi, reservata possunt optari, vt in dec. Bononiens. posita numero 452. & seq. quamuis verius videatur non posse dari d. consuetudinem stante interruptione per singulos Pontifices renouantes regulam, sed ad tollendam omnem difficultatem, & dubitandi occasionem, addita sunt illa verba.

Per reservationem spirituales Beneficij etiam motu proprio factam post vacationem ipsius, seu prouisionem à Papa de eo factam, non videtur sublatum ius optandi, & ius ad rem acquisitum, nisi illi derogetur, cum derogatione regula de iure quesito, & cetera numero 455.

An impediatur optio in Ecclesiis, vbi non optantur Præbende, sed præstimonij annexa? n. 456. cum seq. resolutum non impeditur, sed posse optari, licet secus sit in camera, domo seu prædio, vel loco, annexis perpetuo, & inseparabiliter Præbenda & in fructibus grossis, qui dantur pro Præbenda.

Pensio imposita super fructibus Canonatus Corduben. nec non præstimonij illi annexi, mortuo possessore, tota solui debet à successore in Canonatu, & nihil à successore in præstimonio, n. 459.

In alternatiua addita sunt illa verba, vere ac personaliter, nam in aliis aliter dicebatur n. 460.

Secunda alternatiua Pij V. non erat restricta ad residentes dumtaxat, sed ad residentes iuxta formam Concilij, & sic in tribus mensibus absentia permissa à Concilio illa gauderet n. 461. vbi ponitur decisio Rota, & num. seq. positum alia contraria. Et alias aliqui de Rota inclinabant Episcopum absentem etiam ultra tri-mensem ex iusta causa, & permissu Papæ, debere gaudere dicta alternatiua num. 463. vbi ponitur decisio Rota.

Ex verbis d. secunda alternatiua Pij V. videbatur, quod Episcopus, qui uno anno absuit ultra tres menses, licet postea, resideret, non debebat pro illo anno ea gaudere. n. 464.

Ex d. verbis, vere, ac personaliter, vt Episcopus gaudeat alternatiua, requiritur vera, & realis residentia, & non per fictionem contra Germanum, qui etiam fallitur, dum existimat, Episcopos Cardinales egere alternatiua & tamen residere Rome, n. 466. & seq. vbi declarat S. Cong. circa hoc.

Ex illis etiam verbis clarum est non gaudere alternatiua E-